

APROBAT

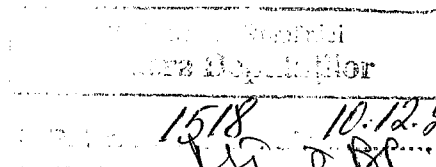
În ședința Biroului permanent al
Camerei Deputaților

NR. REF. B65

din data de 10.12.2013

1518

Parlamentul României Camera Deputaților

**DIRECȚIA GENERALĂ AFACERI EXTERNE
Centrul de cooperare internațională bilaterală**

București, 9 decembrie 2013

Nr. 15c/274

INFORMARE

Vizita în România a delegației

**Comisiei pentru afaceri externe a Camerei Reprezentanților din
Adunarea Parlamentară a Bosniei și Herțegovinei,
conduse de domnul Mirza Kušljugić, președintele comisiei
11 – 13 noiembrie 2013**

În perioada 11 – 13 noiembrie 2013, la invitația domnului deputat Borbély László, președintele Comisiei pentru politică externă a Camerei Deputaților, a avut loc vizita în România a unei delegații a Comisiei pentru afaceri externe a Camerei Reprezentanților din Adunarea Parlamentară a Bosniei și Herțegovinei. Delegația parlamentară din Bosnia și Herțegovina a avut următoarea componentă: domnul Mirza Kušljugić, președintele Comisiei pentru afaceri externe a Camerei Reprezentanților din Adunarea Parlamentară a Bosniei și Herțegovinei, domnul Zvonko Jurišić, vicepreședinte al comisiei, și doamna Merdžana Iglica, secretarul Oficiului comisiei.

Programul vizitei a cuprins întreveneri cu domnul deputat Borbély László, președintele Comisiei pentru politică externă a Camerei Deputaților, și cu membri ai comisiei, cu domnul senator Petru Filip, președintele Comisiei pentru politică externă a Senatului României, precum și cu membri ai comisiei, cu membri ai Comisiei pentru afaceri europene a Camerei Deputaților, cu membri ai Grupului parlamentar de prietenie cu Bosnia și Herțegovina din Parlamentul României. De asemenea, membrii delegației parlamentare din Bosnia și Herțegovina au fost primiți de către domnul deputat Miron Tudor Mitrea, vicepreședinte al Camerei Deputaților. La nivel

guvernamental, delegația parlamentară din Bosnia și Herțegovina a avut întrevederi cu domnul Radu Podgorean, secretar de stat în cadrul Ministerului Afacerilor Externe, cu domnul Călin Onaca, secretar de stat în cadrul Ministerului Fondurilor Europene, și cu membri ai conducerii ministerului.

În cadrul convorbirilor oficiale ocazionate de această vizită, au fost discutate diverse teme, printre care situația internă actuală din Bosnia și Herțegovina, nivelul cooperării bilaterale dintre România și Bosnia și Herțegovina, precum și politicile de integrare europeană și relațiile Bosniei și Herțegovinei cu UE.

Relațiile dintre România și Bosnia și Herțegovina, în context european

Problematica integrării europene și cooperarea bilaterală

Vizita în România a membrilor delegației Comisiei pentru afaceri externe a Camerei Reprezentanților din Adunarea Parlamentară a Bosniei și Herțegovinei s-a înscris pe linia unui interes crescut al parlamentarilor din această adunare de a intensifica legăturile cu Parlamentele din țările vecine, în special cu țările membre ale Uniunii Europene, în scopul de a intensifica schimburile de experiență în perspectiva aderării Bosniei și Herțegovinei la UE.

Demnitarii români prezenți la întrevederile cu membrii delegației parlamentare din Bosnia și Herțegovina au subliniat, în repetate rânduri, faptul că România susține demararea procesului de aderare cât mai repede a Bosniei și Herțegovinei, cu respectarea condiționalităților impuse de UE. În acest sens, au oferit asigurări oaspeților asupra faptului că România este dispusă să sprijine Bosnia și Herțegovina și are întreaga disponibilitate de a împărtăși din experiența acumulată în procesul de aderare la UE și să continue, în acest sens, schimburile de experiență la toate nivelurile.

În context, discuțiile s-au referit și la faptul că procesul de începere a aderării la UE a Bosniei și Herțegovinei a stagnat momentan, domnul deputat Mirza Kušljugić insistând asupra faptului că politicienii din Bosnia și Herțegovina caută și dezbăt în momentul de față soluțiile care ar trebui implementate în vederea îndeplinirii cerințelor impuse de către UE. Domnia sa a explicat faptul că pe agenda discuțiilor cu Uniunea Europeană revin două teme prioritare: statutul minorităților din Bosnia și Herțegovina (cu privire, mai ales, la dreptul acestora de a candida la alegeri) și reforma sistemului politic în care, în procesul de negociere cu UE, să existe o singură instituție care să fie unicul negociator pentru Bosnia și Herțegovina. Oaspetele a explicat că politicienii din Bosnia și Herțegovina au încercat să rezolve punctual aceste cerințe, însă analize ulterioare au relevat faptul că aceste măsuri nu pot fi adoptate în absența modificării Constituției Bosniei și Herțegovinei, iar acest proces presupune timp și un consens din partea tuturor politicienilor din această țară, indiferent de apartenența lor politică. De asemenea, contextul politic actual din Bosnia și Herțegovina este unul complex, deoarece în anul 2014 vor fi organizate alegeri, iar în această situație, temele aflate pe agenda politică publică vor fi diferite de subiectul Uniunii Europene.

Domnul deputat László Borbély, președintele Comisiei pentru politică externă a Camerei Deputaților, a evidențiat faptul că partea română privește cu mare interes evoluțiile negocierilor dintre Uniunea Europeană și Bosnia și Herțegovina și că este la curent cu conținutul ultimului Raport anual privind progresele acestei țări, prezentat în octombrie 2013. De asemenea, atât domnul președinte László Borbély, cât și ceilalți interlocutori, și-au exprimat îngrijorarea față de stagnarea reformelor din această țară, ceea ce poate prelungi procesul integrării europene. Acest subiect a fost reluat atât cu ocazia convorbirilor avute cu reprezentanții Comisiei pentru afaceri externe din Senatul României, cât și cu ocazia discuțiilor purtate la conducerea Ministerului Afacerilor Externe, oficialii români exprimându-și convingerea că deblocarea procesului de negociere cu Uniunea Europeană este cel mai important pas în viitorul apropiat pentru Bosnia și Herțegovina. În context, interlocutorii români au subliniat importanța aplicării condiționalităților impuse de UE, legate de prevederile constituționale interne, în aplicarea deciziei CEDO în cazul Sejdic/Finci. De asemenea, aceștia au împărtășit convingerea că, în momentul de față, este nevoie de realizarea unui consens politic cât mai rapid la nivelul clasei politice din Bosnia și Herțegovina și au explicat că rezolvarea drepturilor politice ale minorităților din Bosnia și Herțegovina este fundamentală în demersurile premergătoare pentru începerea negocierilor de aderare, fiind unul din principiile fundamentale ale UE. De asemenea, oficialii români au împărtășit din experiența României în acest sens, oferind ca exemplu modelul de organizare al Parlamentului României, în care există câte un reprezentant din partea fiecărei minorități din România și în care fiecare cetățean, indiferent de minoritatea de care aparține, are dreptul de a candida la alegeri.

Membrii delegației parlamentare din Bosnia și Herțegovina au dorit să afle de la partea română despre modul în care Parlamentul României a adoptat legile în vederea aplicării acquis-ului comunitar și mai ales al modului în care Parlamentul României și-a organizat această sarcină, din punct de vedere al funcționării. În urma schimburilor avute cu parlamentarii români și cu reprezentanții Ministerului Fondurilor Europene, oaspeții au avut ocazia să discute o parte din detaliile tehnice cu privire la modul în care România a adoptat acquis-ul comunitar și și-au exprimat și îngrijorarea cu privire la faptul că Adunarea Parlamentară a Bosniei și Herțegovinei va avea, conform atribuțiilor sale constituționale actuale, un rol limitat în adoptarea acquis-ului comunitar, estimându-se că în viitor va avea dreptul, teoretic, de a adopta circa 30% din totalul documentelor ce trebuie implementate. De asemenea, oaspeții și-au exprimat și îngrijorarea că sistemul legislativ din Bosnia și Herțegovina este mult prea complex în momentul de față și nu va putea adopta rapid și eficient acquis-ul comunitar. Reprezentanții conducerii Ministerului Fondurilor Europene au sugerat organizarea unor schimburi de experiență la nivel de experți între România și Bosnia și Herțegovina. Aceștia au explicat că acest tip de proiecte, cu finanțare europeană, sunt extrem de utile pentru întărirea capacității administrative, la începerea procesului de aderare la UE.

În cadrul convorbirilor, s-a discutat și despre situația economică actuală din Bosnia și Herțegovina și despre dificultățile cu care se confruntă economic această țară. Având în vedere faptul că, recent, fondurile IPA pentru Bosnia și Herțegovina au fost blocate parțial, ceea ce afectează puternic climatul economic din această țară, oaspeții au vorbit despre interesul pentru identificarea cât mai multor soluții de atragere a fondurilor europene, prin realizarea de proiecte bilaterale cu țările membre ale UE, printre care și România, sub forma unor parteneriate. Cu ocazia

discuțiilor purtate la conducerea Ministerului Fondurilor Europene, domnul Gabriel Onaca, secretar de stat în cadrul ministerului, a adăugat că, referitor la atragerea fondurilor europene în viitor, din experiența României, un alt aspect extrem de important este concentrarea proiectelor pe anumite domenii țintă, care să poată fi continuate apoi și după aderarea la UE.

Cooperarea parlamentară bilaterală

Ambele părți și-au exprimat bucuria pentru reluarea dialogului parlamentar bilateral între Camera Reprezentanților din Adunarea Parlamentară a Bosniei și Herțegovinei și Parlamentul României. A fost evocată întâlnirea pe care domnul Valeriu Ștefan Zgonea, președintele Camerei Deputaților a avut-o în luna martie cu E.S. domnul Nebojsa Radmanovic, președintele în exercițiu al Președinției Colective a Bosniei și Herțegovinei, aflat în vizită de stat în România. Dialogul ocazionat de această întâlnire a reprezentat un moment de impulsione a relațiilor dintre Parlamentele celor două țări. În context, domnul deputat László Borbély, președintele Comisiei pentru politică externă a Camerei Deputaților, a amintit despre importanța diplomației parlamentare în consolidarea și cunoașterea reciprocă dintre cele două țări. De asemenea, domnia sa a dorit să-i asigure pe oaspeți de întreaga susținere și disponibilitate a parlamentarilor români de a acorda sprijin parlamentarilor din Bosnia și Herțegovina, în procesul de democratizare și integrare euro-atlantică. La rândul lor, membrii delegației parlamentare din Bosnia și Herțegovina au fost de acord cu faptul că diplomația parlamentară are un rol foarte important în consolidarea cooperării dintre cele două țări. Cu această ocazie, aceștia au dorit să transmită parlamentarilor români mulțumiri pentru întregul sprijin acordat de parlamentarii români în susținerea cauzei Bosniei și Herțegovinei în Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei, împiedicând astfel sancționarea acestei țări pentru modul de funcționare a instituțiilor democratice.

De asemenea, oaspeții au discutat despre nevoia parlamentarilor din Bosnia și Herțegovina de a prelua din experiența parlamentarilor români în procesul de transpunere în legislație a acquis-ului comunitar. În acest sens, domnul președinte László Borbély a vorbit despre intensificarea schimburilor parlamentare bilaterale în viitor, atât la nivelul comisiilor de specialitate, cât și la nivelul conducerii acestor instituții și a propus, pentru viitorul apropiat, pregătirea unui Protocol de colaborare între legislativele din cele două țări. La rândul său, domnul deputat Mirza Kušljagić, președintele Comisiei pentru afaceri externe a Camerei Reprezentanților din Adunarea Parlamentară a Bosniei și Herțegovinei, a fost de acord cu propunerea făcută de gazda română și a vorbit despre faptul că atât domnia sa, cât și colegii parlamentari ai domniei sale, sunt conștienți că, în viitor, activitatea parlamentelor naționale trebuie îmbunătățită, pentru că și rolul acestora va crește în timp, în contextul european.

Parlamentarii români au propus oaspeților și o altă posibilitate de colaborare bilaterală, la nivel regional, prin susținerea de către ambele părți a unor proiecte regionale. În context, s-a discutat amplu despre implicarea mai activă a parlamentarilor din Bosnia și Herțegovina în cadrul Procesului de Cooperare din Europa de Sud-Est (SEECF), având în vedere faptul că România deține Președinția în exercițiu a acesteia pentru perioada 2013-2014. Oaspeții au fost deosebit de interesați de această propunere și s-au angajat să o transmită și colegilor parlamentari, la întoarcerea în țară. De asemenea, partea română a propus ca

parlamentarii din Bosnia și Herțegovina să susțină inițiativa României, de înființare a unei Adunări Parlamentare a acestui organism, pentru consolidarea rolului acestei structuri și pentru a îi acorda o dimensiune parlamentară puternică.

Situația internă actuală din Bosnia și Herțegovina

Domnul Mirza Kušljagić, președintele Comisiei pentru afaceri externe a Camerei Reprezentanților din Adunarea Parlamentară a Bosniei și Herțegovinei, a explicat că, în momentul de față, Bosnia și Herțegovina are ca prioritate politică începerea negocierilor de aderare la Uniunea Europeană, existând susținere pentru acest proiect atât din partea politicianilor din Bosnia și Herțegovina, cât și din partea populației. Domnia sa a adăugat că momentul aderării Croației la Uniunea Europeană, care este un vecin și un partener extrem de important pentru Bosnia și Herțegovina, a transformat integrarea europeană a acestei țări în principalul scop politic extern, mai ales din punctul de vedere al opiniei publice.

Un subiect amplu discutat în cadrul convorbirilor a fost organizarea instituțională din Bosnia și Herțegovina, în contextul reformelor pe care această țară urmează să le realizeze, în vederea integrării euro-atlantice. Oaspeții au explicat faptul că, în urma Acordului de la Dayton, semnat în 1995, instituțiile din Bosnia și Herțegovina au un sistem extrem de complicat de organizare. Structura complexă a statului este disfuncțională, iar în contextul integrării euro-atlantice, este nevoie de modificarea Constituției Republicii. Însă momentan, modificarea constituțională pare dificilă, având în vedere disensiunile dintre membrii clasei politice, precum și faptul că anul 2014 este pentru Bosnia și Herțegovina un an electoral. Domnul președinte Mirza Kušljagić a precizat totuși că este posibil ca, având în vedere miza integrării euroatlantice pentru Bosnia și Herțegovina, clasa politică să ajungă la un consens și să adopte toate aceste modificări până la sfârșitul anului 2013.

Legat de dezvoltarea economică, domnul deputat Miron Tudor Mitrea, vicepreședinte al Camerei Deputaților, a discutat despre importanța dezvoltării economice pentru orice țară, mai ales pentru un candidat la aderarea la UE, explicând faptul că intrarea în spațiul european înseamnă și o mare provocare economică. Domnia sa a insistat asupra importanței ca, în procesul de creștere economică, unul din obiectivele prioritare să fie creșterea nivelului de trai al populației sărace, deoarece aceste elemente aduc stabilitate politică și sunt un sprijin real în procesul de democratizare și dezvoltare al unei țări. De asemenea, domnia sa a explicat că, din experiența acumulată de România în procesul de integrare euro-atlantică, este extrem de important ca oamenii politici să dezvolte o politică coerentă și planuri de dezvoltare economică stabile, axate pe planuri de investiții, într-un număr limitat de domenii-cheie, cum ar fi energia regenerabilă sau infrastructura, domenii în care se pot obține, în viitor, și investiții de capital majore.

Referitor la situația economică și socială din Bosnia și Herțegovina, domnul președinte Kušljagić a explicat că Bosnia și Herțegovina se confruntă, în prezent, cu exodul unei părți importante a populației în alte țări, dar și cu criza economică și cu o rată ridicată a șomajului. Din punct de vedere economic, lipsesc marii investitori, dar și proiectele mari de investiții. Oaspeții din Parlamentul Bosniei și Herțegovinei au vorbit despre interesul țării lor de a identifica noi oportunități de schimburi economice și au explicat că Bosnia și Herțegovina consideră ca fiind extrem de important să

identifice proiecte cu finanțare europeană, pe care să le realizeze prin proiecte de parteneriat cu țările din regiune. În context, oaspeții au explicat că Bosnia și Herțegovina își dorește dezvoltarea acestui tip de proiecte de colaborare cu România și au adăugat că, inclusiv din punct de vedere geografic, acest tip de parteneriat este realizabil, având în vedere distanța de doar 300 de kilometri dintre granițele celor două țări. Interlocutorii români au arătat deschidere față de aceste propuneri și au adăugat că oaspeții pot transmite mai departe că în România există întreaga disponibilitate pentru realizarea de proiecte comune cu Bosnia și Herțegovina, eventual prin parteneriate și cu autoritățile locale din regiunea de la granița de Vest a țării, care se află extrem de aproape de Bosnia și Herțegovina.

Atmosfera în care s-au desfășurat discuțiile a fost una extrem de plăcută. Parlamentarii din Bosnia și Herțegovina au mulțumit pentru primirea de care s-au bucurat la București și pentru deschiderea cu care interlocutorii români au abordat subiectele de discuții. De asemenea, oaspeții au fost extrem de mulțumiți de nivelul discuțiilor purtate cu oficialii români, de consistența propunerilor făcute de gazde, membrii delegației angajându-se să transmită mai departe toate propunerile de colaborare avansate de partea română, la întoarcerea în Bosnia și Herțegovina, și exprimându-și speranța că schimburile parlamentare dintre Adunarea Parlamentară a Bosniei și Herțegovinei și Camera Deputaților se vor intensifica în viitor.

Președinte,

Borbély László

Red: Mihaela Pop,
consilier parlamentar